

Utrikesdepartementet

Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet

Sammanfattning

Vinnova stödjer de övergripande målsättningarna i det föreslagna policyramverket och dess fokus på samhällsutmaningar. När det gäller innovationsperspektivet önskar Vinnova att följande beaktas.

1. Policyramverket bör tydligare betona att utvecklingssamarbetet kan användas för att skapa samarbeten mellan innovationsaktörer i Sverige och mottagarländerna för gemensam utveckling av lösningar på samhällsutmaningarna.
2. För uthålliga samarbeten bör innovation genom samskapande premieras framför tekniköverföring då det senare tenderar att konservera skillnader och obalanser.
3. Framtida satsningar på forskning inom ramen för utvecklingssamarbetet bör i högre grad riktas mot samverkansforskning för att lösa samhällsutmaningar istället för ökad kunskap om utmaningarna.

Vinnovas ställningstaganden

Ramverket beskriver väl flera av de utmaningar som mottagarländerna och mer utvecklade länder står inför. Vinnova anser dock att skrivningarna som behandlar innovation kan utvecklas.

Enligt Vinnovas uppfattning måste Sverige, likt flera andra länder i världen, ändra synen på vilken roll utvecklingsländer och utvecklingssamarbetet kan spela. När det samarbete med utvecklingsländer är det ofta så att svenska företag i många fall kan lära lika mycket från samarbete med aktörer i mottagarländerna som de lär av oss. Nyckelordet som Vinnova använder när vi försöker bygga innovationssamarbete med alla typer av länder är *samskapande* (co-creation). Med detta menas att vi bidrar till utvecklingsprojekt som syftar till att svenska innovatörer utvecklar lösningar tillsammans med parter i ett annat land. Projekten handlar således inte om tekniköverföring i första hand. På detta sätt lär sig entreprenörer i samlarbetsländerna hur man arbetar med innovation i ett av de mest innovativa länderna i världen, Sverige, samtidigt som svenska företag kan utveckla produkter anpassade för marknader med andra förutsättningar.

Innovationsprocesser som utgår från behov och förutsättningar i mindre utvecklade länder, s.k. *Frugal innovation*, har fått allt större uppmärksamhet i utvecklade länder och multinationella företag. Då andra länder har gjort mycket för att utveckla arbetssätt för att både stärka aktörer i utvecklingsländer och att skapa nya modeller för att ta fram innovationer är det Vinnovas bedömning att man i det fortsatta arbetet kan nå långt genom att inspireras av andra länders erfarenhet.

Avsnitt Utbildning och forskning (s. 35-37)

Vinnova delar bilden att forskning och uppbyggnad av forskningskapacitet även i framtiden måste utgöra en viktig av det svenska utvecklingssamarbetet. Myndigheten delar också Regeringens uppfattning att det som krävs är mer multidisciplinär forskning i framtiden. Men för att uppnå ramverkets övergripande målsättningar och få arbetet att bidra till att adressera samhällsutmaningar krävs inte bara forskning av högsta vetenskapliga kvalitet. Vi måste även ändra inriktningen på den finansierade forskningen så att vi får större fokus på forskning för lösningar på utmaningar snarare än forskning för att förstå utmaningarna. En avgörande faktor för att uppnå detta är att bygga forskningsprojekt som involverar problemägare från civilsamhället, offentlig sektor och företag i projekten.

Sverige har stor erfarenhet av att bygga forskningskapacitet i andra länder. Låt oss ta dessa erfarenheter, tillsammans med Sveriges internationellt unika vana av samverkan och använd det för att bygga innovationsplattformar där samverkanskonstellationer från både Sverige och mottagarlandet ingår. Baserat på det stora intresset kring Sverige som innovationsland från länder från hela världen är det Vinnovas bedömning att en förändring av forskningsstödet i den riktningen kommer att välkomnas av mottagarländerna.

I detta ärende har generaldirektör Charlotte Brogren beslutat. Avdelningschef Joakim Appelquist har varit föredragande.

Charlotte Brogren